

[Kjølgaard]

muligvis er i stand til at bruge overenskomststridige metoder for at få deres lønkrav gennemført. Man tvinger muligvis kommuner og amter til at forhøje skatterne, fordi f. eks. bustakster ikke må forhøjes i perioden. Det kan muligvis komme til at ramme HT-området særlig hårdt.

Historiske kendsgerninger viser, at det er umuligt at dæmpe lønglidning ad prislovgivningens vej. Det lønpres, man ønsker at forhindre, bliver ikke forhindret, og derfor er det ensidigt erhvervsvirksomhederne, der bliver ramt af loven. Og det forekommer mig, at erhvervsvirksomhedernes indtjening i forvejen er for lille til at sikre rimelige fremtidsinvesteringer.

Berlingske Tidende bragte så sent som i forgårs en industrianalyse, baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik, der siger, at indtjeningen i dansk industri i regnskabsåret 1977 blev reduceret med ca. 12 pct., selv om den samlede omsætning blev forøget med 10 mia kr. eller ca. 10 pct. Det siger en hel del om omkostningsudviklingen, og man tør næsten ikke forestille sig, hvordan situationen ville have været, hvis ikke industrien havde været i stand til at skabe omsætningsfremgang.

Indtjeningen er for lille, og investeringerne er for små. Det er også en kendsgerning, at industrien investerer ca. 16.000 kr., når man tjener 10.000 kr. Det er et faktum, der ikke må saboteres, og derfor tror jeg desværre ikke på, at de smukke hensigter, der er nævnt i bemærkningerne, nemlig sikring af fremgang i eksport, produktion og beskæftigelse, vil kunne realiseres med dette lovforslag.

Den eneste beskæftigelse, der øges, er i monopoltilsynet, og det er vel nok noget af det mest uproductive, der findes, og noget, der samtidig koster skatteyderne mange penge.

Der er en række spørgsmål i forbindelse med lovforslaget: hvorfor skal loven have tilbagevirkende kraft f. eks., når statsministeren den 30. august i år i pressen gav udtryk for, at loven skulle have virkning fra fremsættelsesdatoen? Hvorfor skal lovens løbetid falde sammen med overenskomsternes, når prislovgivning alligevel ikke har nogen effekt på lønglidningen? Skal loven til den tid afløses af noget andet og måske værre?

Bemærkningerne til f. eks. § 7 forekommer mig noget tågede, men måske vil tågen lette under udvalgsarbejdet, ligesom vi i udvalget forventer at få nogle mere udførlige konsekvensberegninger af lovforslagets eventuelle gennemførelse.

Melchior (CD):

Det er temmelig pinligt at skulle tage stilling til de lovforslag, der i dag er til første behandling.

Ved alle andre lejligheder efter regeringsdannelse, efter augustforlig og lignende situationer har folketingets partier haft kendskab til det samlede sæt af aftaler og planer for lovgivningen. I dag er vi i den situation, at vi kun kender toppen af isbjerget. Statsministeren har jo utvetydigt udtalt, at man først den 3. oktober i åbningstalen vil få kendskab til det videre indhold af den nye regeringsplaner. På denne baggrund føles det nærmest, som om man står og betragter damen uden underkrop og oven i købet har bind for det ene øje. For når man ikke ved, hvad de øvrige lovforslag, som vi i dag behandler, er et led i, så gøres ens standpunkttagen næsten umulig og i bedste fald ret tilfældig.

Alligevel skal der ikke herske tvivl om, at lovforslaget om stop for pris- og indkomststigninger ikke er vores kop te. Vi har tidligere medvirket til gennemførelsen af et lignende lovforslag, men dels må det så afgjort være en undtagelse, dels drejer det sig denne gang om en dobbelt så lang periode som sidst, og det er kendt, at jo længere sådanne restriktioner er i virkning, desto værre bliver den eksplosion, der følger derefter; altså eftervirkningerne skræmmer fra at deltage i noget sådant.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der under udarbejdelsen af regeringens planer på dette område må være sket et eller andet skift.

I det 20 punkts program, som regeringen forelagde, siger man i punkt 5, at man vil foreslå indførelse af et loft over priser, takster m.v. og lønninger. I statsministerens redegørelse i forgårs var der også tale om loft over priser, takster m.v. og lønninger, men når man så får selve lovforslaget, findes ordet »lønninger« ikke mere, så hedder det lov om stop for pris- og indkomststigninger. Så kan man sige, at lønninger også er en slags